

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Nieuwenhuyzen te Sint-Truiden

Annelies De Raymaeker

Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba

Hoofdstuk 4 Programma van maatregelen

4.1 Gemotiveerd advies

4.1.1 Resultaten van het reeds uitgevoerde onderzoek

Het eerder uitgevoerde bureauonderzoek (projectcode: 2016E85) en landschappelijk booronderzoek (projectcode: 2016F122) wees op de noodzaak van verder archeologisch onderzoek door middel van proefsleuven. Er werd een verwachting geformuleerd voor bewoningssporen vanaf het neolithicum tot en met de Romeinse periode. Voor de middeleeuwen lag de verwachting eerder laag, aangezien de gekende historische bewoning ten westen en (noord)west(en) van het projectgebied te situeren valt. Op historische kaarten wordt het projectgebied ingenomen door een boomgaard of landbouwgrond.

Het booronderzoek wees op een verstoring in het westelijke deel van het onderzoeksgebied. Er werd vermoed dat daar de grond werd afgegraven, maar dit kon niet op basis van de boringen alleen worden vastgesteld.

Binnen het onderzoeksgebied werd op 30 augustus 2016 door Studiebureau Archeologie bvba een proefsleuvenonderzoek (projectcode: 2016F129) uitgevoerd. In totaal werden zes sleuven aangelegd die verspreid over het hele terrein 95 sporen (paalkuilen, kuilen en greppels) opleverden die ruim in de volle en late middeleeuwen geplaatst worden. Deze sporen kunnen worden geassocieerd met het gehucht Nieuwenhuyzen. Dit gehucht ontstaat volgens de inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed rond 1382, de naam Nieuwenhuyzen zou verdwijnen in de loop van de 16de eeuw. Het vondstmateriaal wijst echter op een menselijke aanwezigheid die ruimer moet worden gezien. Onder andere de aanwezigheid van proto-steengoed (12de – 13de eeuw) wijst op activiteiten voor 1382. Het onderzoeken van de sporen zal belangrijk zijn voor de kennis met betrekking tot de ontwikkeling van het gehucht Nieuwenhuyzen en de stad Sint-Truiden. De sporen kunnen meer informatie opleveren over de nederzetting en bestaanseconomie van de bewoners. De grote hoeveelheid vondsten, en voornamelijk de grote hoeveelheid aardewerk, kan meer vertellen over onder andere de rijkdom van de inwoners en eventuele herkomst. De inwoners van Nieuwenhuyzen worden omschreven als “verbannen wevers uit Leuven”, mogelijk kan hierover uitsluitsel worden gevonden. De kuilen kunnen namelijk informatie bevatten over de ambachtelijke activiteiten binnen het gehucht.

De bewaringstoestand van de bodem wordt als goed omschreven, een dikke Ap-horizont dekt het archeologisch vlak af. Ondanks een verwachte verstoorte bodemopbouw in het westen van het projectgebied, kon enkel ter hoogte van proefsleuf 6 (SL6) een kleine, niet noemenswaardige verstoring worden vastgesteld. Het archeologisch vlak bevindt zich op ca. 60 – 80 cm onder het maaiveld, op het oostelijk deel van het terrein, ter hoogte van proefsleuf 1 (SL1) bevindt dit vlak zich wat dieper op ca. 130 cm onder het maaiveld.

4.1.2 Inschatting van kenniswinst

Binnen het projectgebied werd tijdens het archeologisch proefsleuvenonderzoek een zeer dense archeologische site aangetroffen. Tijdens het onderzoek werden 95 antropogene sporen geregistreerd. De datering, de hoge concentratie aan sporen, de chronologische samenhang, het talrijke vondstmateriaal en de ligging ter hoogte van het gehucht Nieuwenhuyzen zorgt voor een archeologische verwachting die dermate hoog is dat een verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Het projectgebied maakt deel uit van een ruimer gebied waarbinnen het gehucht Nieuwenhuyzen wordt gesitueerd. Het ontstaan wordt gesitueerd rond 1382, de naam *Nieuwenhuyzen* verdwijnt op het einde van de 16de eeuw uit de historische bronnen. Het strikte, 'beperkte' tijdsframe wordt echter tegengesproken door de archeologische vondsten uit het proefsleuvenonderzoek.

In de onderzoeksbalans van het Agentschap Onroerend Erfgoed wordt gewezen op het belang van onderzoek naar "verlaten dorpen in Vlaanderen". Deze dorpen bezitten volgens de balans "de grootste archeologische potentie". Het gehucht Nieuwenhuyzen kan niet worden gedetermineerd als dorp op zich, maar een gelijkaardige situatie heeft zich daar voorgedaan. Door de demografische groei in Sint-Truiden heeft zich een bewoningsuitbreiding voorgedaan. De inwoners van het gehucht Nieuwenhuyzen worden ook geassocieerd met "verbannen wevers" uit Leuven. Op het einde van de 16de eeuw verdwijnt de naam Nieuwenhuyzen echter uit de historische bronnen. Het is niet helemaal duidelijk of hiermee ook de bewoning verdwijnt of dat deze zich verder zet.

De aard van de aangetroffen context kon op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek niet worden vastgesteld. Het is niet duidelijk of het gaat om de zone waar de effectieve bewoning te situeren valt of eerder de zone van de achtererven waar men eerder afval- en beerkuilen kan verwachten. In beide opzichten

4.1.3 Aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde onderzoeken kan worden vastgesteld dat de zone van het projectgebied beschikt over een hoog archeologisch potentieel. De datering, de hoge concentratie aan sporen, de chronologische samenhang, het talrijke vondstmateriaal en de ligging ter hoogte van het gehucht Nieuwenhuyzen zorgt voor een archeologische verwachting van het terrein die dermate hoog is dat een verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Behoud *in situ* van de verschillende archeologische elementen behoort niet tot de mogelijkheden. Het projectgebied wordt dan ook in zijn geheel (0,9 ha) geselecteerd voor verder onderzoek, i.e. een vlakdekkende opgraving.

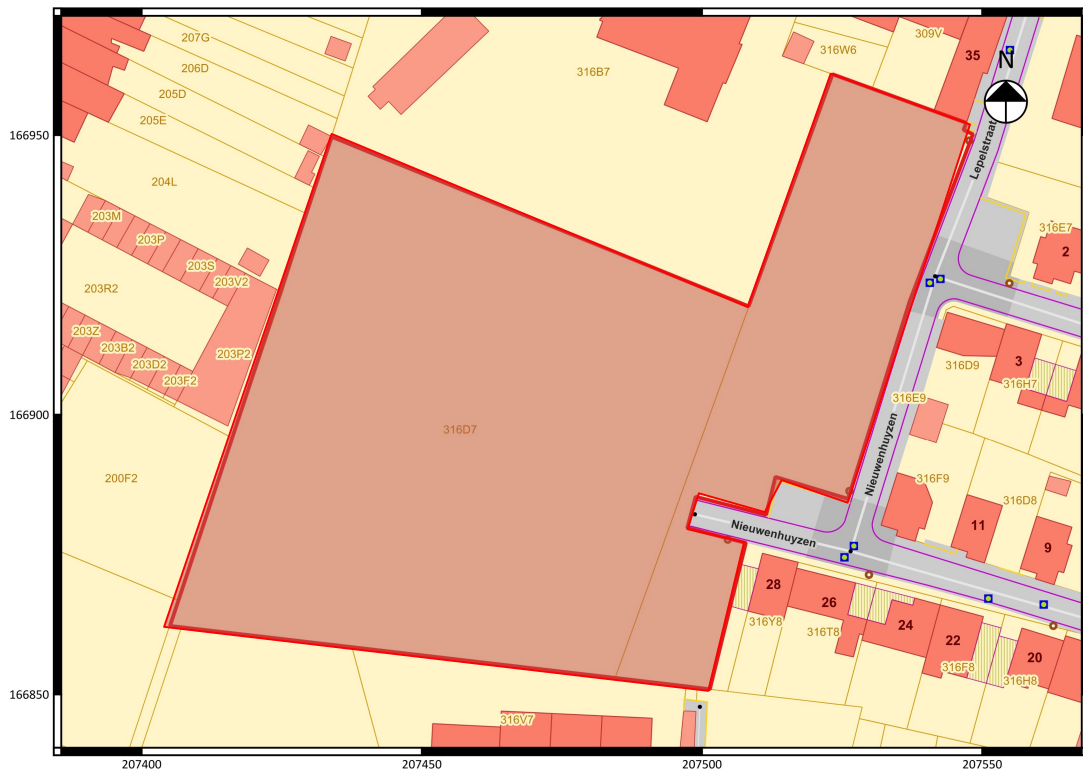

Fig. 4.1: Syntheseplan met aanduiding van de zone geselecteerd voor verder onderzoek.

4.2 Programma van maatregelen

4.2.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

De vraagstelling van het onderzoek zal gericht zijn op de verschillende occupatiefasen van de locatie, voornamelijk de ontwikkeling en het verdwijnen van het gehucht. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Wat is de archeologisch relevante geologische en bodemkundige opbouw? In hoeverre is de bodemopbouw intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en wat vertelt dit over de intactheid van de sporen?
- Wat is de aard, omvang, datering, spreiding en ruimtelijke samenhang en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Welke betekenis kan gegeven worden aan de grote clusters kuilen? Wat is de betekenis van de greppels? Functioneel, chronologisch, ...
- Kunnen er structuren herkend worden? Zo ja, welke? Kunnen de structuren ondergebracht worden in een typologie? Welke gegevens zijn er voorhanden in verband met de constructie, de functie en het herstel van eventueel herkende structuren?
- Is er sprake van een nederzetting of de periferie van een nederzetting? Op basis van welke argumenten?
- Tot welk type site behoren de structuren? (artisanaal, bewoning, begraving, ...)

- Zijn er aanwijzingen voor specifieke activiteiten op deze locatie? Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor? Passen deze in de historische context van de locatie?
- Zijn er elementen die het verhaal van de verbannen wevers uit Leuven bevestigen?
- Zijn er verschillende periodes te herkennen binnen het sporenbestand?
- Kunnen er per periode diverse fasen in de occupatie van het terrein herkend worden?
- Wat is de omvang, begrenzing en ruimtelijke structuur (erf/erven) van de nederzetting(en)? Op basis van welke argumenten?
- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten? Wat is de conserveringsgraad en de vondstdichtheid?
- Wat kan er op basis van het organische en anorganische vondstmateriaal gezegd worden over de datering van de site, de functie ervan?
- Wat kan er op basis van het vondstmateriaal gezegd worden over de materiële cultuur, het voedselpatroon en de bestaanseconomie van de nederzetting?
- Wat is de relatie tussen de ligging van (onderdelen van) de site/nederzetting en hun landschappelijke omgeving?
- Wat kan er gezegd worden over de inrichting en vegetatie in de nabije en ruimere omgeving van de vindplaats en de verbouwde gewassen?
- Hoe past de vindplaats binnen het regionale landschap uit deze specifieke periode(s)? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis over het ontstaan, de groei en het verdwijnen van het gehucht Nieuwenhuyzen?

Het archeologisch onderzoek kan enkel als volledig beschouwd worden als er geen archeologische waarden meer aanwezig zijn binnen het projectgebied. Bovendien dient er voldoende informatie gegenereerd worden om alle onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Alle vondsten en artefacten worden in die mate verpakt en geconserveerd om een degelijke bewaring te garanderen.

4.2.2 Onderzoeksstrategie, methode en technieken

Op het volledige terrein (oppervlakte: 0,9 ha) wordt een vlakdekkende opgraving geadviseerd, volledig uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Het staat de erkende archeoloog vrij om te bepalen of de opgraving zal gebeuren in één of meerdere opgravingsputten. De omvang van iedere put/ieder vlak is dusdanig dat er een goed ruimtelijk inzicht is en dat alle plannen naadloos aansluiten tot één overzichtelijk plan van het hele terrein. De omvang laat ook toe om een overzicht van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren te bekomen, zonder deze te lang aan degradatie bloot te stellen. Wanneer structuren gedeeltelijk buiten het vlak van de aangelegde werkput liggen, dient de werkput uitgebreid te worden om de structuren in één geheel te kunnen onderzoeken.

De archeologische opgraving wordt enkel uitgevoerd in omstandigheden die toelaten om de handelingen uit de Code van Goede Praktijk uit te voeren op de wijze zoals ze daarin beschreven zijn en die bovendien geen schade veroorzaken aan archeologische sporen of vondsten. Er worden maatregelen genomen om overlast door regen- en of grondwater tegen te gaan. Voorafgaand aan het onderzoek wordt het peil van de grondwatertafel bepaald. Waterputten en andere diepe sporen worden met bemaling opgegraven indien de onderkant van de sporen zich meer dan 30 cm onder de

huidige grondwatertafel bevindt. Om hierover uitsluitsel te krijgen wordt de diepte door middel van een grondboor bepaald. Bij de plaatsing van bemaling wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van het bodemarchief en de op te graven zones.

Het projectgebied is momenteel volledig vrij van dichte begroeiing, waardoor het onderzoek kan doorgaan. De veldwerkleider controleert echter de toestand van het projectgebied nogmaals voorafgaand de aanvang van het onderzoek. De veldwerkleider bepaalt dan of vegetatie moet verwijderd worden om het onderzoek te kunnen uitvoeren. Hij bepaalt de randvoorwaarden waaraan deze handelingen moeten voldoen om geen schade toe te brengen aan eventuele archeologische sporen en vondsten en begeleidt indien nodig deze handelingen.

4.2.3 Contextgebonden bepalingen

Tijdens het vooronderzoek werden geen contexten aangetroffen die een specifieke opgravingsmethode vereisen. Omdat tijdens het proefsleuvenonderzoek slechts een deel van het projectgebied werd onderzocht, bestaat de mogelijkheid dat deze wel aanwezig zijn maar niet aangesneden werden.

Indien er grachten worden aangetroffen dienen voldoende profielen te worden gemaakt. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar monsternamen voor natuurwetenschappelijk onderzoek. Ondiepe grachten worden volledig uitgegraven waarbij eventuele vondsten geregistreerd worden. Bij omvangrijke grachten wordt de vulling onder toezicht van de veldwerkleider machinaal verwijderd. Na het verwijderen van de vulling dient speciale aandacht te worden besteed aan het herkennen en registreren van houten en andere structurele elementen die deel uitmaken van zowel de bouw als de werking van de gracht. Voorts wordt de nodige aandacht besteed aan restanten van bruggen en bouwwerken die aan de gracht grenzen. Op zulke plaatsen worden bijkomende monsters genomen voor natuurwetenschappelijk onderzoek.

Bij het aantreffen van waterputten, beerputten, silo's en/of diepe afvalputten wordt bijzondere aandacht besteed aan de monsternamen voor natuurwetenschappelijk en dateringsonderzoek. Bij het couperen van waterputten wordt er zorg voor gedragen dat de volledige waterput met insteekkuil wordt gecoupeerd, rekening houdend met de veiligheid van het personeel.

Bij alle grote coupes wordt naast het spoor zelf ook de opgravingskuil (de gemaakte kuil tijdens het onderzoek) ingemeten. Deze informatie wordt bezorgd aan de initiatiefnemer. Op deze manier worden eventuele stabiliteitsproblemen vermeden tijdens of na de bouwwerkzaamheden.

4.2.4 Kostenraming van de opgraving

Vooraleer een raming kan gegeven worden met betrekking tot het veldwerk, dient erop gewezen te worden dat deze gebaseerd is op de resultaten van het vooronderzoek. Een grotere of kleinere densiteit van de sporen en de aanwezigheid van speciale sporen (bijvoorbeeld waterputten) heeft een invloed op de accuraatheid van deze raming. Er werd gepoogd een ruime schatting te geven waarbij alle getallen in vermoedelijke hoeveelheden worden gegeven.

Voor dit onderzoek wordt uitgegaan van 30 dagen veldwerk met een leidinggevend archeoloog, een archeoloog-assistent en 3 veldtechnici. Binnen dit veldwerk wordt ook het zeven van de zeefstalen en

het reinigen van de vondsten gerekend. Mogelijk dient een externe specialist te worden geconsulteerd. Hierbij wordt, gezien de reeds gekende contexten, voornamelijk gedacht aan een bodemkundige. Hiervoor worden 3 werkdagen voorzien.

De optelling van alle kosten geeft een totale geschatte kostprijs van €126.700.

Type	Aantal		Type	Aantal
Veldwerk				
Leidinggevend archeoloog	30 wd VH			
Archeoloog - assistent	30 wd VH			
3 Veldtechnici	90 wd VH			
Consult specialisten	3 wd VH			
Inzet graafmachine	20 wd VH			
Transport graafmachine	1			
Topografie	60u VH			
Werfinrichting	1		14C - datering houtskool	5 VH
			Dendrochronologie	1 VH
Assessment	2 wd vh		Archeobotanie	2 VH
Verwerking	1		Analyse pollen	2 VH
Rapportage	1		Archeozoölogie	1 VH
			Natuursteenanalyse	1 VH
Natuurwetenschappelijke onderzoeken				
Waardering houtskoolstalen	10 VH		Conservatie aardewerk	2 VH
Waardering hout	5 VH		Conservatie metaal	5 VH
Waardering macroresten	5 VH		Conservatie hout	1 VH
Waardering pollen	5 VH		Conservatie leder	1 VH
Waardering botmateriaal	3 VH		Conservatie glas	1 VH
Waardering metaal	10 VH			
			TOTAALPRIJS	126.700

Type	Subtotaal	Totaal
Veldwerk	€ 92.000	
Assessment	€ 1.000	
Verwerking	€ 9.000	
Rapportage	€ 10.000	
Natuurwetenschappen	€ 13.000	
Conservatie	€ 1.700	
Totaal		€ 126.700

4.2.5 Noodzakelijke competenties van het opgravingsteam

De aangetroffen site dient te worden opgegraven door een team bestaande uit ervaren veldarcheologen. De leidinggevend archeoloog dient over minstens 240 werkdagen opgravingservaring met minstens 160 werkdagen op landelijke sites op de zandleembodems. Hij/zij heeft aantoonbare ervaring op sites uit de middeleeuwen. Hetzelfde geldt voor de archeoloog-assistent, hij/zij dient minstens 120 werkdagen opgravingservaring te hebben met minstens 80 werkdagen op landelijke sites. Indien tijdens het veldwerk duidelijk wordt dat binnen het opgravingsteam niet de nodige specialisatie aanwezig is, wordt de hulp van externe specialisten ingeroepen (cfr. consult specialisten in kostenraming).

Er worden geen extra competenties gevraagd bij de veldtechnici.

Bij de uitwerken van de resultaten van de opgraving en de rapportage hiervan wordt indien nodig ook de hulp ingeroepen van externe specialisten.

4.2.6 Risicofactoren bij het uitvoeren van het onderzoek

Het programma van maatregelen werd opgemaakt op basis van de resultaten van het bureauonderzoek, het landschappelijk booronderzoek en het proefsleuvenonderzoek. Alle ingezamelde gegevens werden geïnterpreteerd om tot een inschatting te komen van de aanwezige archeologische waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Het interpreteren van deze waarden kan echter niet met een 100% zekerheid gebeuren, aangezien het volledige beeld nog niet gekend is. Mogelijk zijn hierdoor enkele onderzoeksvragen niet van toepassing en kunnen deze dus niet worden beantwoord. Daarnaast kunnen binnen het projectgebied mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn (specifiek archeologische contexten) die specifieke onderzoeksmethoden en onderzoeksvragen vereisen.

4.2.7 Conservatie en langdurige bewaring van het archeologisch ensemble

Archeologische conservatie kent verschillende vormen die in alle fases van het archeologisch onderzoek dienen aanwezig te zijn om het onderzoekspotentieel van de opgegraven objecten ten volle te benutten (CGP 24.1). Zo wordt ervoor gezorgd dat alle nodige voorzorgen genomen zijn om de bewaring van een archeologisch artefact te verzekeren van bij het opgraven tot een eventuele verdere conservatiebehandeling. De artefacten worden bewaard in een gecontroleerde en aangepaste omgeving om eventuele degradatieprocessen te vertragen of stoppen. Indien nodig wordt een

conservatie in functie van het onderzoek (alle ingrepen die nodig zijn om zoveel mogelijk informatie uit een archeologisch artefact te halen) of een stabiliserende conservatie (de behandeling die nodig is om een artefact stabiel te kunnen bewaren en hanteren) uitgevoerd.

Op basis van het assessment – en in samenspraak met een conservator – wordt een beslissing genomen met betrekking tot welke ingrepen noodzakelijk en nuttig zijn. De conservator coördineert alle aspecten inzake conservatie tijdens het onderzoek. Hij bepaalt welke aspecten van de conservatie kunnen uitgevoerd worden door hem zelf en welke door andere medewerkers, en hoe dit dient te gebeuren.

Ook dient rekening worden gehouden met het vondstassemblage. Indien een groot assemblage van dezelfde artefacten wordt gevonden is het niet in alle gevallen noodzakelijk om alle artefacten te gaan conserveren. In dit geval zal dan een representatief aandeel verder onderzocht en geconserveerd worden.

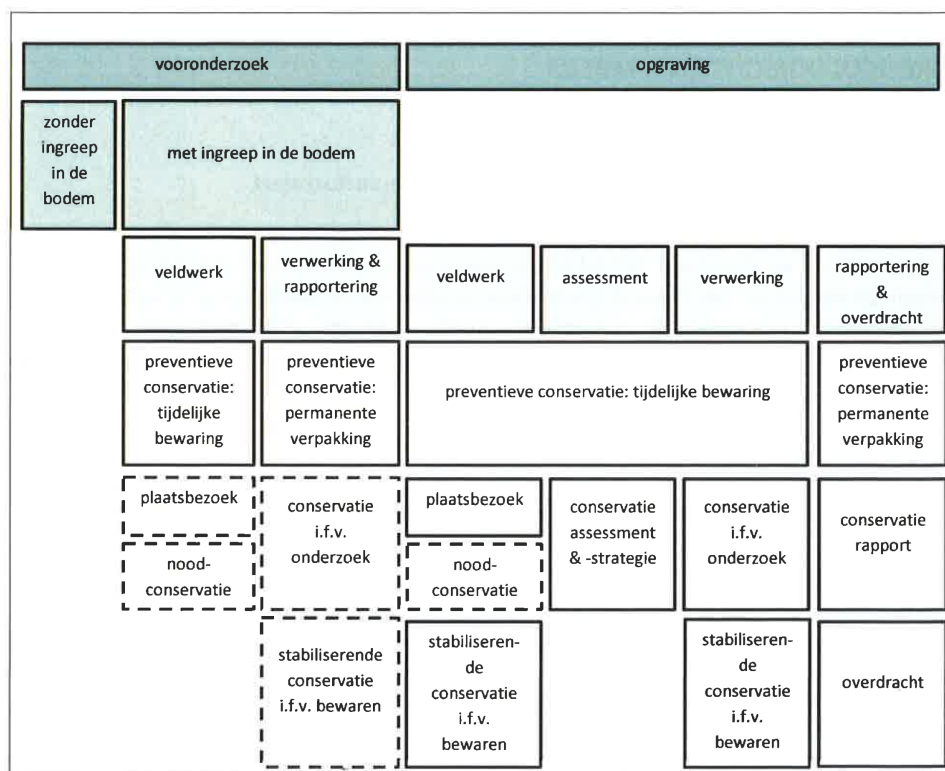

Fig. 2.2: Plaats van conservatie in het archeologisch onderzoek²¹.

4.2.8 Bewaren of deponeren van het archeologisch ensemble

Al tijdens het vooronderzoek werd duidelijk dat er zich binnen de grenzen van het onderzoeksgebied een archeologische vindplaats met hoog potentieel bevindt. Het is belangrijk dat het archeologisch ensemble ook na het onderzoek toegankelijk blijft voor wetenschappers uit verschillende disciplines. Er wordt daarom voorgesteld om eventueel afspraken te maken met de stad Sint-Truiden zodat zij de bewaring van het ensemble op zich nemen. Zij kunnen er dan voor zorgen dat alles volgens de regels van de kunst wordt bewaard en dat het assemblage toegankelijk blijft voor eventueel verder onderzoek.

²¹ Code van Goede Praktijk: 190.

Bibliografie

Literatuur:

DECAT F. 1994: *Sint-Truiden, van de vroegste tijden tot heden: een historisch overzicht*, Sint-Truiden.

NEVEN E. 1938: *Geschiedenis der Abdij van Sint-Truiden vanaf haar stichting (664-1099), met een inleiding over haar stichter (628-693)*, Leuven.

NIJSSEN R. & TOUSSAINT E. 2012: Bilzen, Borgloon, Sint-Truiden en Tongeren: onderzoeksgids voor de geschiedenis van vier steden in Haspengouw tot 1796, z.p.

SCHLUSMANS F. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6N2 (He-Z)*, Brussel-Gent.

SCHURMANS M. 2015: *Opgraving Sint-Truiden – Ursulinenstraat*, Amsterdam.

VANDER GINST V. & SMEETS M. 2012: *Het archeologische vooronderzoek aan de Roggestraat te Herentals*, Kessel-Lo.

VERRIJCKT J. & SMEETS M. 2016: *Het archeologische vooronderzoek aan de Berthoutstraat te Boechout*, Kessel-Lo.

Websites:

<https://cai.onroenderfgoed.be>

<https://geo.onroenderfgoed.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/geheel/120972>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120990>

<https://onderzoeksbalans.onroenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

Bijlagen

Bijlage 1 : Plannenlijst

Projectcode	2016 ^F 85 2016F122 2016F129				
Onderwerp	Plannenlijst				
Aanmaker alle plannen	Wouter Yperman				
Plannummer/fig.	Type	Onderwerp	Schaal	Analoog/Digitaal	Datum
1/1.1	Topo 1996	Locatie onderzoeksgebied	1/10.000	Analoog	26-5-2016
2/1.3	Kadaster 2016	Locatie onderzoeksgebied	1/5.000	Digitaal	26-5-2016
3/1.4	Bouwplan	Inplantingsplan		Digitaal	
4/1.5	Digitaal hoogtemodel	hoogte	1/10.000	Digitaal	26-5-2016
5/1.6	Bodemerosiekaart	Bodemerosie	1/10.000	Digitaal	26-5-2016
6/1.7	Bodembedekkingskaart	Bodembedekking	1/10.000	Digitaal	26-5-2016
7/1.8	Bodemkaart	Bodemopbouw	1/10.000	digitaal	26-5-2016
8/1.9	Tertiairgeologische kaart	Tertiar (1989-2001)	1/10.000	Analoog & digitaal	26-5-2016
9/1.10	Quartairgeologische kaart	Quartair (1991-2005)	1/10.000	Analoog & digitaal	26-5-2016
10/1.11	Historische kaart	Ferraris (1777)	1/2.500	Analoog	26-5-2016
11/1.12	Historische kaart	Buurtwegen (1840)	1/2.500	Analoog	26-5-2016
12/1.13	Historische kaart	Vandermaelen (1846-1852)	1/2.500	Analoog	26-5-2016
13/1.14	CAI	Gekende archeologische sites	1/10.000	Digitaal	26-5-2016
14/1.15	Syntheseplan	Zones waar geen archeologie meer te verwachten is	1/10.000	Digitaal	26-5-2016
15/2.1	Digitaal Hoogtemodel	Situering boringen		Digitaal	14-7-2016
16/2.2	Bodemkaart	Situering boringen		Digitaal	14-7-2016

17/3.2	Syntheseplan	Zone geselecteerd voor verder onderzoek	1/2.500	Digitaal	25-7-2016
18/3.3	Syntheseplan	Projectie sleuven en proefputten	1/2.500	Digitaal	17-7-2016
19/3.4	Syntheseplan	Situering van de proefsleuven en de sporen	1/2.500	Digitaal	20-9-2016
20/3.5	Syntheseplan	Situering van de bodemprofielen	1/2.500	Digitaal	20-9-2016

Bijlage 2: Fotolijst

Projectcode	2016 ^F 85 2016F122 2016F129		
Onderwerp	Fotolijst		
Nummer / fig.	type	Vervaardiging	Onderwerp
1 /Voorblad	Luchtfoto 2012	Digitaal	Impressie terrein - detail
2/3.1	Foto	Digitaal	Impressie terrein – zicht op bomen die blijven
3/3.6	Foto	Digitaal	Zicht op PR1
4/3.7	Foto	Digitaal	Zicht op PR5
5/3.9	Foto	Digitaal	Zicht op sporencluster ter hoogte van SL1
6/3.10	Foto	Digitaal	Zicht op sporencluster ter hoogte van SL5
7/3.11	Foto	Digitaal	Zicht op S33
8/3.13	Foto	Digitaal	Zicht op archeologisch complete kom (S64)
9/3.14	Foto	Digitaal	Zicht op archeologisch complete kom (S64)